

साम्, वासिष्ठं साम् वासिष्ठी ऋक् वासिष्ठो मन्त्रः “कलेर्द्वे”
(४,२,८) कलिना दृष्टं कालेयम् । “वामदेवात् ऋङ्छो” (४,२,९)
वामदेव्यम् । “परिष्ठतो रथः” (४,२,१०) वस्त्रेण परिष्ठतो वास्तः ।
“तदधीते तद्दे” (४,२,५६) व्याकरणमधीते वेद वा वैयाकरणः,
इत्येवमध्ययनवेदनरूपक्रियादिकर्तारि विहितास्तिलिङ्गा एव “सास्य
देवता” (४,२,२४) इत्यादिना विहिताणादयः पाशुपतम् वाय-
व्यम् ऐन्द्रम् । “तदस्य पण्यम्” (४,४,५१) अपूर्णं पण्यमस्य
आपूर्णादयो पाङ्गाः ।

इति अविशिष्टलिङ्गाविलिङ्गानुशासनम् ।

इति पाणिनीयं लिङ्गाविलिङ्गानुशासनं समाप्तम् ।

अकारादिक्रमेण पाणिन्यागमसिद्धप्रत्ययागमानां
प्रयोगे परिनिष्ठितरूपाणि दृष्टव्यप्रयोजन-
सहितानि सोदाहरणानि प्रदर्शन्ते ।

अ

अ अ भावार्थे कृतप्रत्ययः । जिगमिषा चिकीर्षा ।
अकङ् अक् आगमः अन्तादेशः । सौधातकिः वैयासकिः ।
अकच् अक् आगमः अन्तोदात्तता । सर्वकः उच्चकैः ।
अकार अ अपत्यवच्छुत्वे तद्धितः । उडुवोमाः । भावे कत् ।
जागरा ।
अङ् अ भावे कृतप्रत्ययः । गुणाभावादि । भिदा जिदा ।
अच् अक्ष्यर्थे तद्धितः, अन्तोदात्तः । अर्थसः, कर्तरि कत्
प्रकृतिप्रत्ययसमुदायान्तोदात्तः । पञ्चः देवः ।
अज् अ अपत्याद्यर्थे तद्धितः आदिष्टङिः आद्युदात्तता । वैदः
स्त्रियां ङीप् वैदी । औत्सः ।
अट् अ आगमः आद्यावयवः । अभवत् अभूत् अभविष्यत् ।
अठच् अठ षटाद्यर्थे तद्धितः, अन्तोदात्तः । कर्मठः ।
अण् अ अपत्याद्यर्थे तद्धितः आदिष्टङिः । शैवः स्त्रियां ङीप्
शवी । कर्तरि कत् षट्पादि । कुम्भकारः स्त्रियां टाप् ।
अत् अ विभक्त्यर्थे तद्धितः स्त्रितः अव्ययः । क । [उत्तरतः ।
अतसुच् अतस् प्रथमाद्यर्थे तद्धितः, अन्तोदात्तः । दक्षिणतः ।
अति अत् परिभाषार्थे तद्धितः । पञ्चत् दशत् वर्गः ।

अहन् अत् कर्तरि कत् आद्युदात्तता तुम् । जरन् स्त्रियां ङीप् ।
अथुच् अथु भावे कत् समुदायान्तोदात्तता । मेपथुः पथु ।
अदुक् अद् आगमः अन्तावयवः । एकाद्विंशतिः एकात्र-
विंशतिः ।

अद् अद् आगमः टिलोपः । कतरत् कतमत् ।
अधै(न्) अधै तृमर्थे कत् । पृष्ठाधै । निषेधे आद्युदात्तता ।
[भोत्या रक्तं भोजम् ।
अन् अ भागाद्यर्थे तद्धितः, आद्युदात्तता । द्वितीयो भागः ।
अनङ् अन् समासान्तः, अन्तादेशः । पुष्पधन्वा ।
अनि अनि भावे कत् स्त्रियाम् । अजीतिनः ।
अनिच् अन् समासान्तः, अन्तोदात्तः । सुभष्मा विभष्मा ।
अनीयर् अनोय भावकर्मणोः कत् उपोसभोदात्तः । मनीयम् ।
अप् अ समासान्तः अन्तोदात्तः । कल्याणपञ्चमाः, अन्ननीमः ।
भावे कत् । करः गरः भवः प्रसरः ।

अम् अम् वेदे एयागमः । नितरं ङोक्ते तु नितराम् ।
अयङ् अय आगमः, अन्तादेशः । गयति गयत् ।
अयच् अय अवयवे तद्धितः, अन्तोदात्तः । अभयस् दयम् ।
असि अस् प्रथमाद्यर्थे तद्धितः अव्य० । पुरः अधः अतः ।
असिच् अस् समासान्तः, अन्तोदात्तः । अप्रजाः सुप्रजाः ।
असुक् अस् आगमः अन्तावयवः । दध्यस्यति ।
असुक् अस् आगमः अन्तादेशः । पुमांश्चौ पमांसः ।
असे(न्) असे तृमर्थे कत् निषेधे आद्युदात्तः । शरदो जीवम् ।
अस्ताति अस्तात् प्रथमाद्यर्थे तद्धितः अव्ययः । अधस्तात् ।

आ

आकिनिच् आकिन् असङ्गाद्यर्थे तद्धितः, अन्तोदात्तः ।
एकाकी । [उत्तरा ।
आच् आ प्रथमाद्यर्थे तद्धितः, अन्तोदात्तः, अव्य० । दक्षिणा ।
आट् आ आगमः आद्यावयवः । आतीत् ।
आटच् आट मत्वर्थे तद्धितः, अन्तोदात्तः । वाचाटः ।
आति आत् प्रथमाद्यर्थे तद्धितः अव्य० । दक्षिणान् उत्तरान् ।
आनङ् आन् आगमः अन्तादेशः । पिता स्वसा उग्रमाः ।
आनुक् आन् आगमः अन्तावयवः । इन्द्राणी वरुणाणी ।
आपुक् आप् आगमः अन्तावयवः । सत्यापयति अर्थापयति ।
आम् आम् आगमः । एधाञ्कार एधाभाव ।
आमिनिच् आमिन् मत्वर्थे तद्धितः, अन्तोदात्तः । कामी ।
आसु आम् आगमः अव्य० । नितराम् सुतराम् पश्चित्तमाम् ।
आय आय कार्ये धात्वर्थप्रत्ययः । गोपायति धूपाकति ।
आय्य आय्य शौकार्थे कत् उपादि इत्येके । कृत्वाय्यः ।